

- Aanwezig** dhr. H. van Gelderen (voorzitter), dhr. H. van den Muijsenberg (DB en Bohemen, Waldeck en Kijkduin). mw. C. van der Kruit (Nieuw-Waldeck) , dhr. S. Develing (Kom Loosduinen), mw. N. Olvers (Notenbuurt), mw. M. van den Hoek (Kraayenstein), mw. M. El Adlouni (stadsdeelkantoor), mw. M. van der Heijden (notulist)
- Afwezig** dhr. S. Bergmans (Houtwijk), mw. Baggerman (ANBO-agendalid)
- Gasten** mw. D. Beukema, DSO Den Haag, afdeling wonen, ouderenhuisvesting
dhr. W. Chung, PEP
-

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

2. Concept - gebiedsscan Wonen & Zorg

Mw. Beukema zal de resultaten van de gebiedsscan toelichten. Daarnaast wil zij graag van de aanwezigen horen of zij het beeld herkennen, welke knelpunten zij zien en welke ingrepen zij noodzakelijk achten.

Haar presentatie zal worden meegestuurd met dit verslag.

Van elk stadsdeel is een scan gemaakt en gepresenteerd aan stadsdeelmedewerkers.

Statistische informatie is verzameld over de bewoners van 75 jaar en ouder. Deze groep heeft een grote kans op problemen met gezondheid, geheugen en/of mobiliteit. Doel is dat de gemeente een beter beeld krijgt van de woonsituatie van deze groep bewoners.

Er is bijvoorbeeld informatie verzameld over de aanwezigheid van passende woningen en van zorg- en andere voorzieningen in de buurt.

Algemeen gesproken neemt de vergrijzing toe in Den Haag maar minder snel dan in andere grote steden en in elke stadsdeel in een andere mate. Op papier zijn er genoeg passende woningen in Den Haag voor de groep van 75 en ouder maar op termijn wordt een tekort verwacht, ook omdat mensen langer thuis moeten blijven wonen. Mensen zijn bereid te verhuizen mits zij een woning in de buurt vinden en de woonlasten niet te veel stijgen.

Volgens mw. Beukema zal in het stadsdeel Loosduinen het percentage 75-plussers tot 2040 twee keer zo hoog zijn als in de rest van de stad en op de verschillende kaarten in het verslag is in kleur aangegeven hoe de situatie is. Bijvoorbeeld is te zien waar 75 plussers zelfstandig wonen, waar zij niet-passend wonen en waar passend. Op pagina 19, kaart 4, is te zien bij welke corporaties deze 75 plussers huren. Mw. Olvers vult aan dat in de Notenbuurt Vestia en Staedion sterker vertegenwoordigd zijn dan op de kaart te zien is.

Mw. Van den Hoek vult aan dat in Kraayenstein nogal wat oudere mensen al lang in één en hetzelfde huurhuis wonen en daardoor relatief goedkoop wonen. De forse stijging van de huurprijs houdt hen tegen om te verhuizen. Anderen opperen dat ouderen wellicht kunnen blijven wonen in hun huis door een kamer te verhuren.

De voorzitter vraagt wat de gemeente gaat doen nu ze weet *dat bewoners niet doorstromen.*

Mw. Beukema vertelt daarop over de overleggen en afspraken met de corporaties. Zij licht toe dat deze ook met landelijke afspraken te maken hebben.

Bij de koepel van woningcorporaties in de regio Haaglanden zijn drie doorstroommakelaars in dienst die bewoners kunnen helpen bij hun zoektocht naar een andere, passende, woning. De gemeente Den Haag wil ook zo'n makelaar aanstellen die zich gaat richten op mensen die (ook) in de particuliere woningvoorraad zoeken.

Mw. Olvers vraagt hoe het makelen zich verhoudt tot het verdelingsmechanisme dat nu via woonnet.nl verloopt en of ouderen o.b.v. hun leeftijd een woning op de parterre toegewezen krijgen. Willen ze dat wel i.v.m. gevoelens van onveiligheid en het moeten onderhouden van een tuin?

Er wordt opgemerkt dat corporaties nogal wat woningen die nu bestemd zijn voor de sociale sector overhevelen naar de vrije sector. Mw. Boekema bevestigt dat er meer sociale huurwoningen moeten komen waarop de vraag volgt of er ruimte is om die woningen te bouwen. Geopperd wordt dat er op het bedrijventerrein in Zichtenburg veel gebouwen ongebruikt staan en dat daar ruimte zou kunnen zijn voor woningbouw.

Verder dringt mw. Olvers aan op een goede informatieverstrekking aan de kandidaten die voor een woning worden afgewezen. Voor hen is de teleurstelling beter te verdragen als ze weten waarom ze niet aanmerking komen.

N.a.v. de kaart op pagina 22 met *het aantal verzorgings- en verpleeghuizen in het stads-deel* wordt de vraag gesteld hoe dat *in de toekomst* zal zijn. Immers, verzorgingshuizen, c.q. - afdelingen bestaan niet meer of worden afgebouwd. Er ontstaan echter ook nieuwe ontwikkelingen. In het Wijndaelercentrum bijvoorbeeld is zelfstandige woonruimte te huren waar vervolgens via Florence het regelen van de eventueel benodigde zorg ingekocht kan worden evenals de zorg zelf. Mw. Beukema vindt het een interessante ontwikkeling. Zij zou echter graag zien dat de beschikbaarheid van deze woningen ook via woonnet.nl zichtbaar is. Op pagina 11 wordt gesproken over de zorgzwaartepakketten en de te verwachten ontwikkeling daarin. Op dit moment zijn 4 en 5 vooral van toepassing op dementerenden die niet langer zelfstandig wonen. 6,7,8 en 9 gelden voor mensen met (ook) lichamelijke en psychiatrische aandoeningen en 10 betreft palliatieve zorg.

Op pagina 27 zeggen de gegevens nog niets over *de voorzieningen* die er feitelijk zijn.

N.a.v. pagina 28 over voorzieningen merkt mw. Van den Hoek op dat *het ov* te wensen over laat. Er zijn te grote afstanden naar de haltes van lijn 2 en 3 en de trajecten zijn donker 's avonds. Mw. El Adlouni oppert de mogelijkheid van de wijkbus maar men is daarover niet enthousiast. Het verkleint de zelfstandigheid van de ouderen, de mogelijkheid zich vrij en makkelijk te verplaatsen.

Mw. Beukema vat samen dat het stadsdeel door de relatief sterke vergrijzing ook relatief meer urgentie kent dan andere stadsdelen. De conclusies op de sheet kloppen niet en zij zal ze aanpassen alvorens ze meegestuurd worden.

Zij wil tot slot graag weten of er behoefte is aan meer kleinschalige woonvoorzieningen. Mw. Van de Hoek stelt voor dat aan de 75 plussers zelf te vragen.

De voorzitter sluit daarop aan met de vraag: hoe betrek je de ouderen bij dit proces van inzicht krijgen en beleid maken? Hij stelt voor dat de projectgroep n.a.v. de scan en de presentatie een brief over de knelpunten stuurt naar de gemeente. Hij vraagt daarom alle bewonersorganisaties te inventariseren welke knelpunten zij zien en deze aan het secretariaat van de CL te sturen. Hij zal na ontvangst daarvan met dhr. Van den Muijsen-berg een brief opstellen.

Deze zal rondgestuurd worden alvorens definitief verstuurd te worden aan de gemeente.

3. Vitaliteit in je wijkbestuur

Mw. El Adlouni licht toe dat zij met mw. Haneveld, adviseur bij PEP, gesproken heeft over de vraag hoe de bewonersorganisaties (b.o.'s) zo te ondersteunen dat zij sterker worden in hun functioneren. Deze tijd vraagt immers om een andere inzet. Uit dat gesprek is het concept-programma voortgekomen dat aan ieder is toegestuurd.

Dhr. Chung, eveneens adviseur bij PEP, is aanwezig. *Hij wil vanavond te weten komen wat belangrijke thema's zijn voor de besturen van de b.o.'s en of er voldoende draagvlak is voor de aangeboden ondersteuning.*

PEP en Sesamacademie: het gaat hier om twee verschillende organisaties. Bij PEP worden de trainingen verzorgd door betaalde krachten. Bij de Sesamacademie gebeurt dit door vrijwilligers die in hun betaalde werk veel ervaring hebben opgedaan in bestuur en management. De trainingen door PEP worden betaald door de gemeente. De Sesamacademie hanteert een tarief voor haar trainingen. Afhankelijk van de vraag van een organisatie en de daarvoor benodigde expertise kan PEP of de Sesamacademie gevraagd worden.

Wat zijn belangrijke thema's voor de besturen van de b.o.'s?

- Hoe een compleet en capabel bestuur te krijgen en hoe het bestuur compleet te houden?
- Hoe het bestuur te verjongen?
- Hoe de communicatie van de gemeente naar de b.o. te verbeteren?
- Hoe te bereiken dat de gemeente eerder activiteiten ontwikkelt/ in spanningen doet op de punten die door de b.o. worden aangedragen en ook eerder daarover communiceert?
- Wat is het nut (nog) van een b.o.? Bewoners vinden zelf langs allerlei wegen informatie?
- Hoe meer bewoners te betrekken bij het werk van het bestuur van de b.o.?
- Hoe activiteiten van de b.o. en resultaten zichtbaar te maken voor bewoners?
- Wat zijn de taken van een bestuur en wat moeten bewoners zelf doen?

Het doel van de training van PEP is bezig te zijn met de vragen: wat zijn de taken van een bestuur van een b.o.? Hoe moet je, kun je deze taken het beste uitvoeren? PEP heeft een methodiek met behulp waarvan afgestemd kan worden wat bewoners willen/doen en wat een bestuur wil/doet.

Mw. Olvers stelt voor *alle bij PEP geregistreeerde vrijwilligers ook uit te nodigen* voor die bijeenkomst zodat er speeddates kunnen plaatsvinden tussen besturen en vrijwilligers.

De voorzitter stelt voor een 0-meting te verrichten. De verschillende b.o.'s zijn namelijk nogal verschillend (georganiseerd). Sommige b.o.'s hebben bijv. werkgroepen. Dhr. Chung stelt daarop voor tijd te nemen voor zo'n meting en eerst bij de b.o.'s te inventariseren wat werkt en wat niet werkt, op welke manier en door wie met de bewoners gecommuniceerd wordt en hoe effectief dat is, wat elk bestuur beschouwt als haar taken. De resultaten kunnen vooraf en/of tijdens de bijeenkomst worden gepresenteerd.

Dhr. Van den Muijsenberg licht toe dat noch de Loosduinse Krant noch De Posthoorn berichten van de b.o.'s plaatst. Deze kranten zijn een belangrijke bron om actuele informatie te verspreiden.

Verschillende aanwezigen geven aan dat zij overvraagd worden als bestuur en hoe te kiezen waaraan je energie, tijd en aandacht geeft? Dhr. Van den Muijsenberg zou ervoor voelen om 1x per jaar als CL een netwerkbijeenkomst te organiseren in plaats van allerlei netwerkbijeenkomsten te bezoeken door het jaar heen. In het DB zal worden voorgesteld de netwerkbijeenkomsten te inventariseren en te bespreken hoe ermee om te gaan.

Dhr. Chung ziet als *belangrijkste vragen*: wat zijn je taken als bestuur? Hoe verjong je je bestuur, c.q. hoe vorm je een representatief bestuur? Hoe communiceer je met de bewoners en andere partijen?

De voorzitter vat samen: *PEP organiseert een 0-meting en maakt een programma aan de hand van de vragen die er leven*. Later wordt bepaald wie de training zal verzorgen. Tijdens de bijeenkomst zullen de resultaten van de meting gepresenteerd worden en zullen deze geanalyseerd worden op sterktes en zwaktes van, resp. kansen en bedreigingen voor de besturen. Elke b.o. zal daarna voor zichzelf de resultaten verder uitwerken.

Mw. El Adlouni vult aan dat de Sesamacademie i.i.g. ook op die avond een presentatie zal geven opdat voor de b.o.'s duidelijk wordt waarvoor zij de academie zouden kunnen inroepen.

Dhr. Chung bevestigt dat hij met de uitkomsten van vanavond een vragenlijst maakt die in elk bestuur besproken zal moeten worden en dat het streven is in het eerste kwartaal van 2017 de bijeenkomst te organiseren.

Hij oppert ook de mogelijkheid om binnenkort eens op bezoek te gaan in andere wijken waar sprake is van good practices. De voorzitter vraagt zich daar wel bij af of elke good practice zomaar aansluit bij elke wijk omdat de bevolking van wijken nogal verschilt.

De voorzitter bedankt dhr. Chung en zegt hem toe het concept-verslag toe te sturen.

Daarna wordt nog informatie uitgewisseld over (ervaringen met) activiteiten van PEP:

- Maandag 28 november is er in de Idazaal in de Prinsestraat een interactieve themabijeenkomst over Krachtig Innovatief Besturen. Start 18.30 uur.
- Er is een PEP leergang Managen en Besturen.
- Online is er bij PEP te vinden een praktische handleiding voor vrijwilligersorganisaties.
- Mw. Olvers heeft een PEP-lunchbijeenkomst bijgewoond. Zeer aan te bevelen.
- Mw. Van den Hoek heeft deelgenomen aan een bijeenkomst over sociaal isolement en heeft daar veel achtergrondinformatie gekregen.

Afgesproken wordt dergelijke informatie ook op de bijeenkomst in 2017 te verstrekken en aan te bieden aan de b.o.'s afhankelijk van de uitkomsten van de sterkte-zwakte analyses.

4. Verslag vorige vergadering 20 september 2016

Pag. 4, bovenaan, betreffende informatie over activiteiten in bijv. de Wiekslag: deze zijn weliswaar niet op de website van VÓÓR te vinden maar wel degelijk op de website van, in dit geval, De Wiekslag. Het verslag wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van:

- Pag 1: Pas in januari/februari zal er een breed symposium in Loosduinen zijn over niet alleen Ruimte voor de Stad maar ook over o.a. leefbaarheid en sociale veiligheid.
- Hoe was de bijeenkomst van ONS op 5 oktober? Er waren ruim 20 vertegenwoordigers van allerlei organisaties. Dit keer was er een casus over de aparte kassa bij AH voor leerlingen van de naburige school. Dhr. Van Gelderen zal aan alle WB-leden het verslag van deze en andere bijeenkomsten sturen.
- Hoe is de stand van zaken m.b.t. de UVO's (uitvoeringsoverleggen)? Volgend jaar starten proef-UVO's voor Kraayenstein en BWK met partijen erbij die zij van belang achten.
- De voorzitter en mw. El Adlouni moeten nog altijd bespreken hoe aan de vraag van de CL/WB naar de resultaten van de activiteiten van VÓÓR kan worden voldaan. In UVO's komen vraagstellingen en knelpunten van de b.o.'s aan de orde en de vertegenwoordiger van VÓÓR in dat overleg doet verslag of en zo ja, wat er door hen voor activiteiten worden ontwikkeld op dat gebied. Volgens Mw. El Adlouni vindt in die UVO's ook terugkoppeling plaats.

5. Rondje bewonersorganisaties, CL en stadsdeelkantoor

Houtwijk:

Een uitnodiging voor de viering van het 35-jarig bestaan van de b.o. op 26 november.

Kom Loosduinen:

24 November is een bewonersvergadering, o.a. over het voortbestaan van de b.o..

Kraayenstein:

Er is een goede bewonersvergadering geweest over de plannen voor het aanpakken van het (achterstallig) groenonderhoud. Voor 2017 is drie miljoen ervoor gereserveerd.

BWK:

- Er was een goed bezochte bewonersvergadering over de bouwplannen in Kijkduin.
- Omwonenden hebben een brief gekregen van de gemeente dat er onderzoek komt naar mogelijkheden om op de plek van de Stadswerkplaats aan de Narcislaan een meerlaags gebouw neer te zetten t.b.v. huisvesting van statushouders.

Nieuw-Waldeck:

Het project Stadswerkplaats is destijds geïnitieerd door VÓÓR. Via de b.o. Nieuw Waldeck is toen subsidie aangevraagd. Nu is de b.o. niet op de hoogte gebracht van het feit dat het project stopt. Met VÓÓR volgt nog een gesprek hierover.

CL:

- De CL heeft een meerjarenplan uitgebracht. Voor de CL-vergadering van 29 november worden alle medewerkers en vrijwilligers van de b.o.'s uitgenodigd om een uitvoeringsplan te maken.
- Er komt een overzicht van nieuwe medewerkers op het Stadsdeelkantoor. Deze informatie zal worden doorgestuurd aan de WB-leden.

Stadsdeelkantoor:

- In de plaats van Academie voor de Stad zijn twee studenten van de HHS vrijgemaakt om ingezet te worden bij besturen van b.o.'s. Doel is te observeren wat het bestuur doet. Het voorstel is om na de 'PEP-bijeenkomst' (zie agendapunt 3) over te gaan tot koppeling van de studenten aan één of meer besturen.
- Voor het komende activiteitenplan zijn m.b.v. de koffiekar in het stadsdeel vragen van bewoners opgehaald. Er is met 200 bewoners gesproken. Uitkomsten worden verzameld. De CL en de b.o.'s krijgen verslag.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering met dank aan ieder voor aanwezigheid en inbreng.

Acties

- De presentatie van mw. Beukema zal worden meegestuurd met dit verslag. (De conclusies kloppen niet en zij zal ze aanpassen alvorens ze meegestuurd worden.)
- Dhr. Chung bevestigt dat hij met de uitkomsten van vanavond een vragenlijst maakt die in elk bestuur besproken zal moeten worden en dat het streven is in het eerste kwartaal van 2017 de bijeenkomst te organiseren.
Informatie over scholing door PEP zal op de bijeenkomst in 2017 gegeven worden en aan de b.o.'s aangeboden worden, afhankelijk van de uitkomst van de sterke-zwakte analyses.
- Dhr. Van Gelderen zal aan alle WB-leden verslagen van de bijeenkomsten van het project "Geluk in Loosduinen" sturen, alsmede het overzicht van de medewerkers van het stadsdeelkantoor